

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

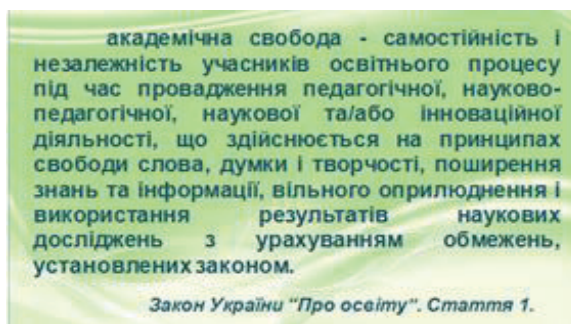
Ятвецька Лариса Іванівна, старший викладач кафедри методики викладання і змісту освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти ООР

Забезпечення освітнього процесу вимагає належного навчально-методичного супроводу, яке віднесено до одного із чинників впливу на якість освіти. Ці чинники є досить різноманітними і поділяються науковцями по відношенню до закладу освіти на зовнішні та внутрішні. У групі зовнішніх факторів виділяють нормативно-законодавчу базу, державну політику у сфері освіти, стандартизацію, як такі, що безпосередньо стосуються навчально-методичного забезпечення, яке віднесене до чинників внутрішніх.

Відповідно до [статті 6 Закону України «Про освіту»](#) одним із принципів освітньої діяльності є академічна свобода, яка надає закладу освіти право створювати власну освітню програму відповідно до [статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»](#). Разом з тим, на законодавчому рівні у відповідності з державною політикою стосовно забезпечення якості освіти закріплено вимогу щодо обов'язкового виконання державних стандартів всіма закладами освіти. [Державні стандарти](#) - документи, що визначають загальні обсяги навчального навантаження здобувачів загальної середньої освіти на кожному її рівні, вимоги до їх компетентностей (компетентнісний потенціал) і обов'язкових результатів навчання у відповідних освітніх галузях. Компетентнісний потенціал природничої галузі описаний у [Додатку 9](#) Державного стандарту базової середньої освіти, а вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів містяться у [Додатку 10](#). У [Додатку 23](#) наведені варіанти базового навчального плану, в якому на адаптаційний цикл навчання (5-6 класи) у природничій галузі рекомендовано 210 годин (140 годин на вивчення інтегрованих курсів природничого спрямування і 70 годин на вивчення географії у 6 класі).

**«Вивчити що-небудь, не замислюючись над вивченим, - абсолютно марно.
Замислюватись над чим-небудь, не вивчивши попередньо предмет роздумів, - небезпечно.»**

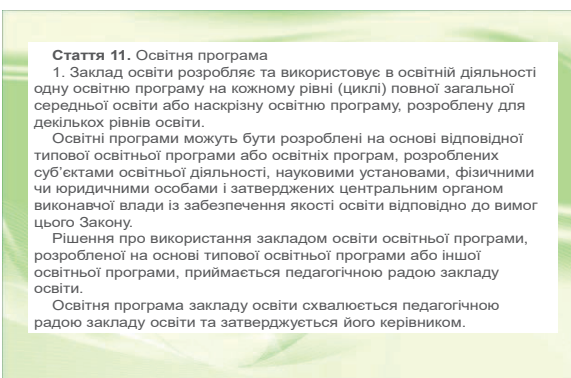
Конфуцій

[Стаття 1 Закон України «Про освіту»](#)

[Стаття 6 Закон України «Про освіту»](#)

[Стаття 11 Закон України «Про повну загальну середню освіту»](#)

Природнича освітня галузь

Сучасна освіта – це інструмент, який дає людям не тільки формальні знання, а сформовану здатність людини до нетрадиційних дій та мислення, що викликана потребами суспільства. В сучасному світі проблема якості освіти визнана однією з ключових: якісна освіта визнана фактором, що забезпечує розвиток держави, становить основу якості життя як окремої людини, так і всього суспільства в цілому. Поняття якості освіти є багатовимірним, багатогранним за своєю суттю, тому і чинники впливу на якість освіти є різноманітними.

Основними у групі внутрішніх чинників впливу на якість освіти є:

- політика та процедури забезпечення якості освіти у закладі освіти;
- сукупність характеристик, що визначає результат навчання учнів: критерії, правила і процедури оцінювання;
- навчальний процес, його організація та характеристики;
- навчально-методичне забезпечення;
- матеріально-технічне забезпечення, інфраструктура;
- кадрове забезпечення і правила й процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних, працівників та оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- контингент (склад здобувачів освіти)
- якісний склад здобувачів освіти.

Розробляючи освітню програму, заклад освіти обов'язково орієнтується на ці внутрішні чинники і на зовнішні чинники, такі як нормативно-законодавча база та стандартизація. Ця освітня програма, в разі розроблення на основі типової освітньої програми, має відповідати структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за нею, а також містити перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти та/або навчальних програм.

ТЕЗАУРУС

Типова освітня програма - документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення учнями результатів навчання, визначених державним стандартом для відповідного рівня повної загальної середньої освіти, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета (інтегрованого курсу) та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Навчальна програма - документ, що визначає послідовність досягнення результатів навчання учнів з навчального предмета (інтегрованого курсу), опис його змісту та видів навчальної діяльності учнів із зазначенням орієнтовної кількості годин, необхідних на їх провадження, та затверджується педагогічною радою закладу освіти.

Освітня програма закладу освіти - документ, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих закладом освіти для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, який розробляється і затверджується відповідно до Закону «Про повну загальну середню освіту».

Державні стандарти повної загальної середньої освіти - документи, що визначають загальні обсяги навчального навантаження здобувачів початкової, базової середньої, профільної середньої освіти, вимоги до їх компетентностей і до згрупованих за відповідними освітніми галузями обов'язкових результатів навчання, яких вони мають досягти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

Освітні програми закладу освіти можуть бути розроблені на основі відповідної типової освітньої програми або освітніх програм, розроблених іншими суб'єктами освітньої діяльності, які затверджені відповідно до вимог [Закону «Про повну загальну середню освіту»](#), згідно якого рішення про використання закладом освіти освітньої програми, розробленої на основі типової освітньої програми або іншої освітньої програми, приймається педагогічною радою закладу освіти.

[Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 р. № 235](#). За своєю структурою вона містить загальні положення, в яких наголошується на її відповідності Державному стандарту базової середньої освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою, загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання, описи типових навчальних планів та модельних програм, рекомендовані форми організації освітнього процесу і опис інструментарію оцінювання – всього 7 розділів. [Типова освітня програма](#) має 5 додатків:

[Додаток 1 \(стор. 10\)](#). Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою.

[Додаток 2 \(стор. 14\)](#). Загальний обсяг навчального навантаження для класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини. Згідно цих додатків в адаптаційному циклі навчання на вивчення курсів природничої освітньої галузі відводиться

Типова освітня програма:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>

Загальний обсяг навчального навантаження

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість г					
		5 клас			6 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	на рік	70	52,5	105	140	70	175

Згідно додатків 1, 2 до Типової освітньої програми

Згідно Додатка 1 та Додатка 2 до [Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти](#)

Природнича освітня галузь

5 клас: від 52,5 (min) до 105 (max) годин на рік. Рекомендована (оптимальна) - 70 годин (2 год/тижд);

6 клас: від 70 (min) до 175 (max) годин на рік. Рекомендована (оптимальна) - 140 годин (2 год/тижд); У цю кількість годин входять години, що припадають на вивчення інтегрованих курсів природничого спрямування і на вивчення географії, яке розпочинається у 6-му класі. Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

До переліку модельних навчальних програм у природничій галузі внесені як програми, розраховані на вивчення протягом адаптаційного циклу, так і протягом другого циклу навчання (7-9 класи):

53.	Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)
54.	Довкілля. 5-6 класи (інтегрований курс)
55.	Біологія. 7-9 класи
56.	Географія. 6-9 класи
57.	Фізика. 7-9 класи
58.	Хімія. 7-9 класи
59.	для всього рівня Природничі науки. 5-9 класи (інтегрований курс)
	для окремих циклів Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс) Природничі науки. 7-9 класи (інтегрований курс)

На адаптаційному циклі (5-6 класи) у природничій галузі навчання здійснюється на основі принципу інтеграції, який у сучасній освіті визнано важливим принципом сучасної дидактики та провідною тенденцією оновлення змісту освіти, що знайшло відображення у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі. Модельні програми інтегрованих курсів в основному базуються на мультидисциплінарному підході при здійсненні інтегрованого та інтегровано-предметного навчання, коли інтегрується навчальний зміст кількох предметів, а інтеграція навчального матеріалу відбувається навколо певної теми.

Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи)

<http://surl.li/byzbw>

До переліку базових модельних програм Типової освітньої програми внесено:

- «Пізнаємо природу. 5-6 класи» (інтегрований курс);
- «Довкілля. 5-6 класи» (інтегрований курс);
- «Біологія. 7-9 класи»;
- «Географія. 6-9 класи»;
- «Фізика. 7-9 класи»;
- «Хімія. 7-9 класи»
- «Природничі науки. 5-9 класи» (інтегрований курс для всіх циклів)
- «Природничі науки. 5-6 класи» (інтегрований курс)
- «Природничі науки. 7-9 класи» (інтегрований курс) для окремих циклів.

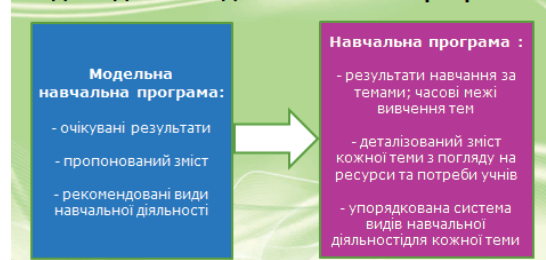
<http://surl.li/byzbw>

Навчальна програма VS модельна навчальна програма з предмета/інтегрованого курсу

Навчальна програма		Модельна навчальна програма
визначає послідовність досягнення результатів навчання учнів	результати навчання	визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів
описує	зміст предмета/інтегрованого курсу	визначає
описує	види навчальної діяльності учнів	визначає
зазначається орієнтовна	кількість годин	не зазначається
педагогічною радою закладу освіти	затвердження	згідно з порядком надання грифів

<https://cutt.ly/oCJIyGe>

Від модельної до навчальної програми

(Ятвецька Л.І., 2021)

**Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу
Нової української школи.**

Витяг з Додатків 3, 4 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів
загальної середньої освіти

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах					Орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів
		5	6	7	8	9	
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»*/ Інтегрований курс «Довкілля»*	2	2	-	-	-	
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2,5	
	Географія	-	2	2	2	1,5	
	Фізика	-	-	2	2	3	
	Хімія	-	-	1	2	2,5	
	Інтегрований курс* Природничі науки. 5-9 клас *До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається або інтегрований курс «Пізнаємо природу» або інтегрований курс «Довкілля»						
Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Природнича»:							
рекомендована		2	4	7,5	8,5	9,5	
мінімальна		1,5	2	7	8	8	
максимальна		3	5	9	10	11	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Природнича»		0,5	2	0,5	0,5	1,5	

Природнича освітня галузь

На початок 2021/2022 навчального року гриф Міністерства освіти і науки України мали 4 модельні програми, які апробували вчителі пілотних закладів:

- модельна програма адаптаційного циклу з інтегрованого курсу «Пізнаємо природу. 5-6 класи» (автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.);

- модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи». Цикл адаптаційний (автор Коршевнік Т.Г.);

- модельна навчальна програма інтегрованого курсу для 5-6 класів «Пізнаємо природу» (авторський колектив під керівництвом Р. Шаламова);

- модельна навчальна програма «Природничі науки». Цикл адаптаційний. 5-6 класи (автори Білик Ж.І., Засекіна Т.М., Лашевська Г.А., Яценко В.С.)

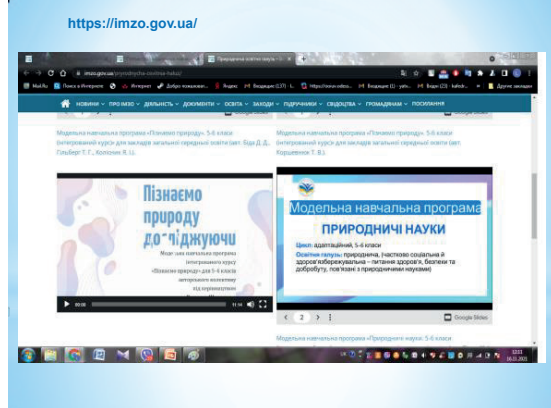
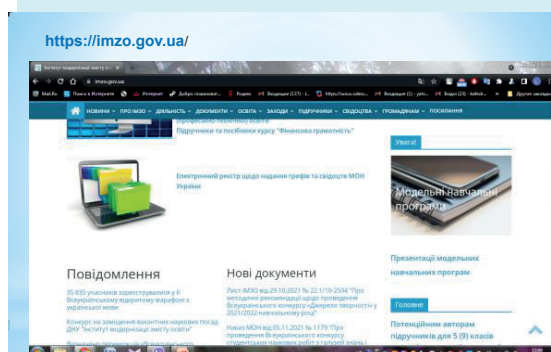
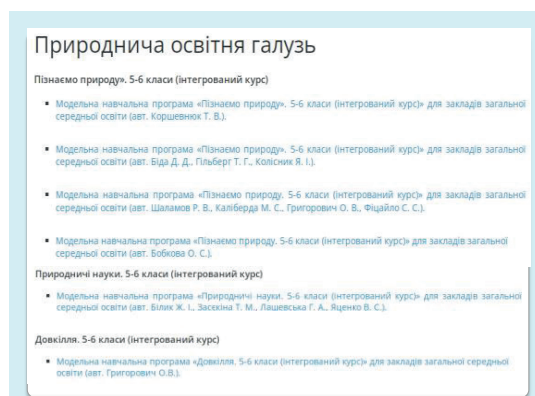
(Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 “Про надання грифа “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України” модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти”).

Презентації цих програм представлені на сайті Інституту модернізації змісту освіти і з ними можна ознайомитися для кращого розуміння авторського бачення компетентнісного спрямування та мети курсів.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції Наказу Міністерства освіти і науки від 13.12.2021 № 1358) були затверджені ще дві модельні програми:

- модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (Бобкова О. С.)

- модельна навчальна програма «Довкілля. 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (Григорович О.В.).

Скріншоти з сайту <https://imzo.gov.ua/>

Всі модельні програми розміщені на сайті МОНУ та ІМЗО і доступні за покликанням та QR-кодом:

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

Розглядаючи особливості розроблених модельних навчальних програм через призму принципу системності, експерти відзначають, що ці природознавчі курси відносяться до двох груп: Білик, Біда, Бобкова, Коршевнік – це програми групи «комплекс», а програми Григоровича та Шаламова – програми групи «система»

У розробці всіх модельних програм застосовувалися різні види і ступені інтеграції. Всі програми побудовані на міжпредметному рівні інтеграції з використанням таких типів інтеграції як контент-орієнтована, інтеграція на рівні способів дій та інтеграція на ціннісно-смысловому рівні.

У програмах відтворені такі види інтеграції як об'єктна інтеграція, понятійна інтеграція, проблемна інтеграція, діяльнісна інтеграція, методологічна інтеграція.

Всі програми переважно є одногалузевими, тобто інтегровані курси складаються із змісту природничої галузі, як він визначений у Державному стандарті базової середньої освіти. Разом з тим, у програмах частково відтворюється зміст здоров'язбережувальної та соціальної галузі, що цілком зрозуміло, тому що питання здоров'я, безпеки та добробуту тісно пов'язані із здобутками природничих наук.

Оцінюючи відтворення у програмах змісту окремих складників природничої галузі, експерти відзначають, що за критерієм превалювання одного складника над іншим в цілому програми можна вважати рівноцінними: жоден зі складників (астрономічний, біологічний, географічний, фізичний, хімічний) не превалює над змістом іншого.

Зазначимо, що за критерієм підпорядкування компонентів природничої галузі, на думку експертів, предметні складники відіграють різну роль.

(за Т.М. Засєкіною, 2022)

Типи інтеграції:

- контент-орієнтована інтеграція, або інтеграція на основі змісту навчальних предметів (її ще називають тематичною інтеграцією). Контент-орієнтована інтеграція навчальних предметів реалізується у формі тематичного навчання: це навчання на основі об'єднання навколо однієї теми знань з різних навчальних дисциплін;
- інтеграція, орієнтована на формування способів дій (інтеграція навичок). Інтеграція на рівні способів дій реалізується у межах навчальних предметів чи в процесі тематичного навчання (учитель формує в учнів наскрізні вміння та ключові навички на більшості уроків у певний проміжок часу поступово ускладнюючи);
- інтеграція на ціннісно-смысловому рівні (інтеграція перспектив). Інтеграція на ціннісно-смысловому рівні реалізується наскрізно на усіх навчальних дисциплінах.

Інтегроване навчання - Глосарій.

У сучасній дидактиці виділяють різні види інтеграції знань, в тому числі і природничих :

- **об'єктна інтеграція;**
- **понятійна інтеграція;**
- **теоретична інтеграція;**
- **проблемна інтеграція;**
- **діяльнісна інтеграція;**
- **зовнішня інтеграція**
- **методологічна інтеграція і т.і.**

(за Пушкарьовою Т.О. та Топузовим О.М., 2019)

Природничча освітня галузь

Так, наприклад, у програмі «Природничча наука» фізичний складник подано у 5-му класі, щоб на ньому в подальшому базувався розгляд питань біологічного і географічного складників, а у програмах [«Пізнаємо природу»](#) (Біда, Бобкова, Коршевнік) він є переважно самостійним елементом вивчення.

У програмах [«Довкілля»](#) (Григорович) та [«Пізнаємо природу»](#) (Шаламов) всі природничі складники підпорядковані способам діяльності, таким як спостереження, моделювання, експериментування, вирішення проблем тощо відповідно до [Державного стандарту](#). Саме ці дві програми мають найбільш незвичний для більшості вчителів інноваційний характер і потребують від вчителя високого рівня володіння дослідницьким та проектним методами здійснення освітнього процесу. Саме з цим пов'язують «обережне» ставлення вчителів до вибору цих програм. Разом з тим, важливо розуміти, що вимоги Державного стандарту щодо компетентісних результатів навчання виписані саме на основі впровадження в освітній процес дослідницької та проектної технологій. Останні згадані програми як раз і передбачають навчання за цими технологіями. [Чотири програми \(Білик, Біда, Бобкова, Коршевнік\)](#) також орієнтовані на навчання за методом проектів та дослідницьким методом, але більш налаштовані на навчання за традиційними методами, такими як проблемний та проблемно-пошуковий.

Компетентісна спрямованість наявних модельних програм базується на діяльнісному підході, про що йдеться у [Законі України «Про освіту»](#).

Дидактичними принципами [діяльнісного підходу](#) є:

- принцип діяльності: учитель на уроці повинен створити такі умови, за яких учні не просто отримують готову інформацію, а самі добувають її;
- принцип безперервності: результат кожного етапу навчання є основою для наступного;

Сутність дослідницького методу (технології):

- учитель разом з учнями формулює проблему, розв'язанню якої присвячується певний проміжок навчального часу;
- знання учням не повідомляються; учні самостійно здобувають їх у процесі розв'язання (дослідження) проблеми, порівняння різних варіантів отриманих відповідей, і засоби для досягнення результату також визначають самі учні;
- діяльність учителя зводиться до оперативного управління процесом розв'язання проблемних задач;
- навчальний процес характеризується високою інтенсивністю, навчання супроводжується посиленням інтересом, здобуті знання відрізняються глибиною, міцністю, дієвістю

(Вербицький В.В., 2020)

<https://nenc.gov.ua/>

Систематичне використання дослідницького методу у педагогічній практиці дає змогу перейти до його перетворення на педагогічну технологію.

(Васько О.О., 2014)

<http://surl.li/dbyin>

Основні функції дослідницького методу:

формування рис творчої діяльності

організація творчого засвоєння знань, добування нових знань на основі розв'язання проблемних задач

оволодіння методами наукового пізнання у процесі діяльності з пошуку цих методів

формування інтересу, потреби у творчій діяльності, формування мотивації

(Вербицький В.В., 2020)

<https://nenc.gov.ua/>

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

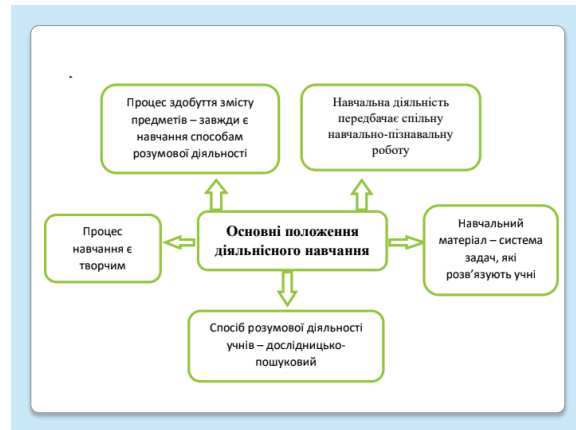
- принцип цілісності: знання та практика доповнюють один одного, сприяючи формуванню гармонійно розвиненої особистості;
- принцип «мінімаксу»: школа надає кожному учневі інформацію в тому максимальному обсязі, в якому він може її засвоїти;
- принцип психологічного комфорту: створення на уроках доброзичливої атмосфери та мінімізація можливих стресових ситуацій;
- принцип варіативності: нормальна, творчо збалансована особистість має вміння поглянути на проблему одразу з кількох сторін, що значно полегшує пошук варіантів її вирішення;
- принцип творчості: стимулювання в учнів творчих підходів до навчання, надання їм можливості здобувати досвід своєю творчою діяльністю.

Діяльнісний підхід ставить перед учителями такі завдання:

- розвиток та виховання особистості відповідно до вимог сучасної інформаційної спільноти;
- розвиток в учнів здатності самостійно отримувати та обробляти інформацію з навчальних питань;
- індивідуальний підхід до учнів;
- розвиток комунікативних навичок учнів;
- застосування творчого підходу у процесі здійснення педагогічної діяльності;
- самостійне здійснення учнями алгоритму дій, спрямованих на отримання знань та вирішення поставлених перед ними навчальних завдань.

Діяльнісний підхід розглядають як спрямованість освітнього процесу на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь, формування здібностей самоосвіти і командної роботи.

Якісне навчально-методичне забезпечення – запорука ефективного освітнього процесу. Згідно статті 75 Закону України «Про освіту» наукове і методичне забезпечення освіти здійснюють центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

<http://surl.li/ctzzu>

Діяльнісний підхід відображено в цілях та вимогах до результатів освіти

- цілі освіти: не сума «знань, умінь, навичок», а сформовані пізнавальні та особистісні здібності учня;
- вимоги до результатів освіти: формується особистість із набором компетенцій та освоєння учнями «універсальних навчальних процесів».

Діялісним називають підхід, за якого дитина сама здобуває знання у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності.

<http://surl.li/ctzzu>

Традиційний підхід	Компонент навчальної діяльності	Діяльнісний підхід
Формулює педагог	Мета: передбачуваний результат	Через проблему формулюють діти
Зовнішня	Мотивація, що спонукає до діяльності	Внутрішня
Підбирає вчитель	Засоби навчання	Підбирає вчитель разом з учнями
Інваріантна, передбачена вчителем	Дія: основний елемент діяльності	Варіативна, можливий індивідуальний вибір
Порівняння результату з еталоном	Результат: критерій досягнення мети	Варіативна, можливий індивідуальний вибір

<http://surl.li/ctzzu>

Природнича освітня галузь

Створені модельні програми є основою для розробки сучасного навчально-методичного забезпечення, тобто сукупності інформаційних і навчально-методичних матеріалів, що призначені забезпечити всі основні його етапи – від надання навчальної інформації, її сприйняття, усвідомлення й застосування з метою оволодіння визначеним обсягом знань та переліком визначених компетентностей, до контролю результатів навчання.

Якісне навчально-методичне забезпечення – запорука ефективного освітнього процесу. Згідно статті 75 Закону України «Про освіту» наукове і методичне забезпечення освіти здійснюють центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

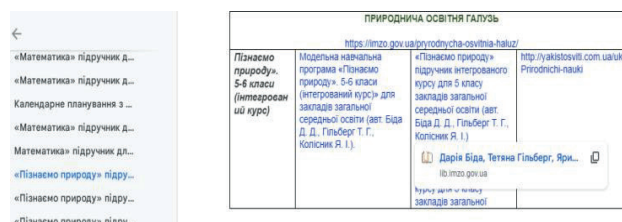
Задля забезпечення вимог сучасної освіти щодо впровадження Концепції НУШ у 5-9 класах закладів загальної середньої освіти, підвищення ефективності освітнього процесу, за активної участі авторів програм адаптаційного циклу навчання Міністерство освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти, Інститут педагогіки НАПНУ провели роботу зі створення навчальних матеріалів, до складу яких увійшли навчальні посібники, робочі зошити, методичні рекомендації для вчителів, календарно-тематичне планування тощо. Ці матеріали розміщені на сайті Інституту модернізації змісту освіти на створених веб-сторінках, посилання на які та відповідні QR- коди наводимо нижче.

Вважаємо, що кожному вчителю буде корисним переглянути не тільки ті матеріали, які пропонуються до обраної програми, але й звернутися до матеріалів, що розроблені до інших програм.

Навчально-методичний путівник НУШ 5 клас

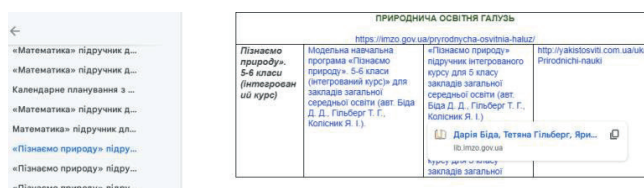
<https://docs.google.com/document/d/1752oItOEWCbYK5y7b7B3-zUah>

Навчально-методична скарбниця НУШ 5-6 класи

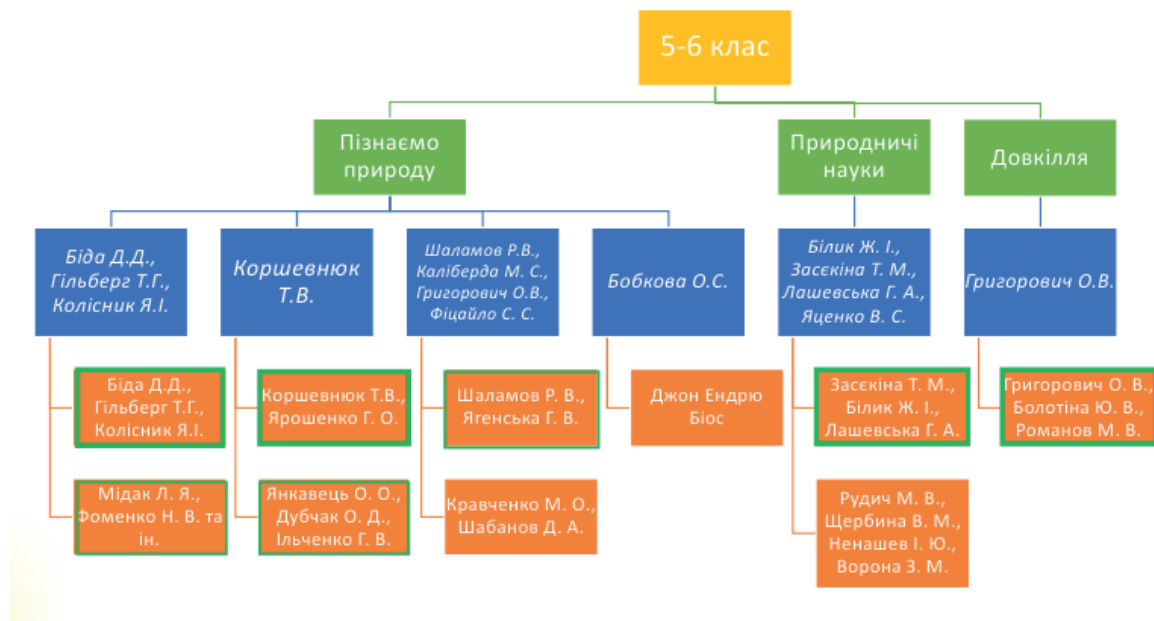

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1mC99CMIln4MEbhW_G4v62ptg/

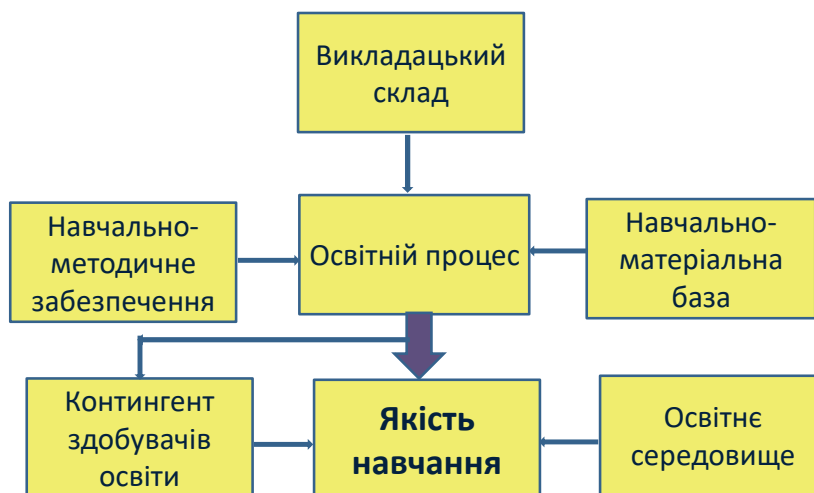
Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

МОДЕЛЬНІ ПРОГРАМИ ТА НАВЧАЛЬНО_МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ, ЩО ЇХ СУПРОВОДЖУЮТЬ

(за О.Г. Козленком)

Структурна схема факторів якості навчання

(Ятвецька Л.І., 2022)

Природнича освітня галузь

Шановний/а колего!

Сподіваємося, що надані матеріали сприятимуть розвитку Вашої компетентності в сфері прогнозування результатів освітнього процесу на основі виваженого вибору модельної програми та перетворенні її на оптимальну навчальну.

Пропонуємо Вам невеличкий бонус на завершення модуля.

Запрошуємо Вас переглянути матеріали дискусійного простору КЗВО «ОАНО ООР» "Нова українська школа: рухаємося разом".

Локація - природнича галузь :<http://surl.li/dbyjp>

Сподіваємося, що Вам також буде цікавим виконати наступну вправу:

Вагомість чинників, які вплинули (вплинуть) на Ваш вибір модельної програми:

Поставте позначку в рядку для відображення того, як ці чинники пов'язані з вашим підходом до вибору модельної програми(можна обрати декілька пунктів):

чинник	1	2	3	4	5
знайомство з програмами через сайт МОН України					
знайомство з програмами через сайт ІМЗО					
аналіз програм, проведений на курсах підвищення кваліфікації КЗВО ОАНО ООР					
аналіз програм, проведений на інших курсах підвищення кваліфікації для тренерів НУШ					
аналіз програм, проведений на курсах підвищення кваліфікації КЗВО ОАНО ООР для вчителів НУШ					
аналіз програм, проведений на інших курсах підвищення кваліфікації для вчителів НУШ					
поради колег					
рекомендація адміністрації					
консультації з батьками учнів					
поради методистів					
інше (що саме):					

**Чи вважаєте Ви свій вибір оптимальним?
Оберіть оцінку від 1 (найменша) до 10 (найбільша).**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ви можете виконати цю вправу в інтерактивному режимі за покликанням
<https://cutt.ly/OCJPygr>

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

Корисні посилання

https://www.youtube.com/watch?v=ZTVfyXJctjY&ab_channel=%D0%A6%D1%96%D0

<https://www.youtube.com/watch?v=wQBCQd3dMQA&list=PL77vygE-qwCzFNXIgMchR>

<https://www.youtube.com/watch?v=eYcUd6qoyC8&list=PL77vygE-qwCzFNXIgMch>

<https://www.youtube.com/watch?v=UXBgDpmsGL4&list=PL77vygE-qwCzFNXIgMch>

<https://www.youtube.com/watch?v=eYcUd6qoyC8&list=PL77vygE-qwCzFNXIgMchREiP>

https://www.youtube.com/watch?v=Krto-2o4Ic0&ab_channel=%D0%9D%D

Природнича освітня галузь

Використані джерела

1. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

3. Державний стандарт базової середньої освіти (затверджений постановою КМ України 30.09. 2020 р. № 898). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/KP200898>

4. Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу в першому (адаптаційному) циклі/ 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа. (Міністерство освіти і науки України № 4.5/2303-21 від 06.08.2021). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://svitliteraturu.com/_bd/3/328

5. Жебровський Б. Якість шкільної освіти: теорія та практика. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/school/method/368/>

6. Методичні рекомендації для розробників проектів модельних навчальних програм (Лист МОН України від 24.03.2021 № 4.5/637-21). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/20>

7. Природнича освітня галузь 5-6 класи. Модельні навчальні програми: «Пізнаємо природу». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/pryrodnycha-osvitnia-haluz/>

8. Модельна навчальна програма «Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Білик Ж. І., Засекіна Т. М., Лашевська Г. А., Яценко В. С.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1pJq_wshmZ95_nInpm8sUP

Модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Нової української школи.

9. Немерцалов В.В., Ятвецька Л.І., Ятвецький В.М. Вибір модельних програм в базовій школі в умовах НУШ.//Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції 20 травня 2022 р./за заг. ред. В.В. Ягоднікової. – Одеса. – С. 149-152

10. Модельна навчальна програма «Довкілля. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Григорович О.В.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1kmY0o_G4MNgZxbouHYEzk6

11. Нова українська школа: путівник для вчителя 5–6 класів». навчально-методичний посібник / за ред. А. Л. Черній ; відп. за вип. В. М. Салтишева. Рівне : РОШПО, 2022. 168 с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1p9yEcZm2Z66tDnOWRK7Yq>

12. Пушкарьова Т. О., Топузов О. М. Інтегративно-діяльнісна педагогіка: монографія – Київ : Педагогічна думка, 2019. – 304 с. <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/integra>

13. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 р. № 235) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/2021/02/22/nakaz-mon->

[vid-19-02-2021-235-pro-zatverdzhennia-typovoi-osvitn-oi-prohramy-dlia-5-9-klasiv](https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/integra-vid-19-02-2021-235-pro-zatverdzhennia-typovoi-osvitn-oi-prohramy-dlia-5-9-klasiv)

14. Пушкарьова Т. О., Топузов О. М. Інтегративно-діяльнісна педагогіка: монографія – Київ : Педагогічна думка, 2019. – 304 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/integra>

15. Природничі науки. 5 клас : навч. посіб. Ч.1 / Максим Рудич, Вікторія Косик, Ігор Ненашев, Зінаїда Ворона. – Харків : Вид-во «Ранок», 2021. - 56 с. : іл.

16. Янкавець О.О., Дубчак О.Д., Ільченко Г.В. Пізнаємо природу. 5 клас: навчальний посібник Ч.І. – Харків: Вид-во «Ранок», 2021. – 48 с. : іл.

17. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Пізнаємо природу.. Навчальний посібник для 5-го класу. Частина 1. – Київ: «Генеза», 2021. - . – 67 с. : іл.

18. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Пізнаємо природу. Навчальний посібник для 5-го класу. Частина 2. – Київ: «Генеза», 2022. - . – 69 с. : іл.

19. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Пізнаємо природу.. Навчальний посібник для 5-го класу. Частина 3-4. – Київ: «Генеза», 2022. – 128 с. : іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pidruchnyk.com.ua/1718-piznaiemo-pryrodu-bida-5-klas.html>

